

Hva sier Bibelen om ... alkohol

– samtaleopplegg

På grunnlag av tale v/Tarjei Cyvin
– Studentkveldgudstjeneste 11. februar 2018

Resymé fra talen

- Frihet til å velge: Vi er skapt med fri vilje. Vi velger om vi vil ta imot Guds nåde og frelse. Vi velger om vi vil søke Gud, gå nær til Ham. Og også i møte med alkohol er det du og jeg som til sjuende og sist må velge selv, fordi vi i Bibelen ikke finner et direkte forbud mot å røre alkohol. Vi har lov til alt, men ikke alt gagnar (1.Kor 10,23), så hva velger vi?
- Bryllupet i Kana – vin i oldtiden: Joh 2,1-11. En Bibelhistorie som blir aktivt brukt til støtte for så som kristen kunne være fri til å drikke alkohol. Men er det så enkelt?
 - I Israel på Bibelens tid ble all saft av druer kalt «vin», uansett om den var gjæret eller ikke. 14 ulike ord oversettes til det norske ordet «vin», deriblant ord som representerer druesaft – alkoholfri eller med ulike grader av alkohol.
 - Det hebraiske ordet Yain (som vanligvis oversettes til «vin» på norsk, og som på gresk oversettes til Oinos – som er det ordet vi finner i Joh 2) har ikke noe å gjøre med en berusende drikk framstilt ved gjæring. Derimot var dette en tykk sirup/masse, som ble framstilt ved koking for å få den til å holde seg. Ble så oppbevart i nye skinnsekker, for at den ikke skulle gjære. Så ble denne druegeleen blandet ut med vann.
 - Jødene på Jesus' tid dyrket vindruer, men det var 16 forskjellige former disse ble brukt til, og sist på denne lista står faktisk vinlaging.
 - Alkoholfri vin (druesaft) var generelt veldig vanlig i antikken, noe som bekreftes også av mange utenombibelske historiske kilder.
- Nattverden: Matt 26, Mark 14, Luk 22. Da nattverden ble innstiftet var det påske, og den jødiske påsken ble feiret som en minnefest over frigjøringen fra slaveriet i Egypt.
 - En av ingrediensene i denne minnefesten er at jødene kun skal spise usyret (og dermed ikke gjæret/hevet) brød, til minne om at da israelittene skulle lage brød til flukten fra Egypt, hadde de ikke tid til å la brødet heve.
 - Da Jesus innstiftet nattverden i påsken, var det det usyrede brødet han brøt, som et symbol på det offeret han snart skulle bli: et rent og usyret offer.
 - Da virker det svært ulogisk at vinen som symboliserer Jesus' blod – det rene Jesu blod til soning for dine og mine synder – skulle være gjæret...
- Litt vin for din mage...? 1.Tim 5,23. Et skriftsted som av mange tas til inntekt for at vin er både sunt og helsefremmende i moderate mengder.
 - Druegelé blandet med vann hadde ulike funksjoner i Israel på denne tiden. En slik blanding ble for eksempel brukt til medisinske formål, blant annet på grunn av amøber i vannet. Drugeleen ble da tilsatt som et rensende middel.
 - Ref også hvordan Lukas beskriver vin som medisin i historien om den barmhjertige samaritan (Luk 1,33-34).
 - I tilfellet med Paulus og Timoteus kan da vinen ha blitt foreskrevet som et desinfiserende middel, og det er ikke sikkert den en gang inneholdt alkohol. Dermed blir det drøyt å bruke denne historien til inntekt for å ta seg et glass rødvin om kvelden...

- Kultur i endring: Når glidningen i holdningen til alkohol i kristne miljø har vært så sterk de senere årene, er det da fordi det mangler noe annet? Finnes det tomrom i livet som vi forsøker å fylle med noe, og så utvikler dette seg etter hvert til en kultur? Er dette del av den selvsentreringen og egoismen vi ser utvikle seg i samfunnet i dag?
- Å leve til Guds ære/å være prester for Gud: I det gamle testamente fikk prestene alkoholforbud under prestatjenesten (3.Mos 10). Skjedde dette fordi de ellers ikke greide å behandle det hellige som hellig, og å kunne skille det hellige fra det «vanlige» eller vanhellige?
 - I den nye pakt er vi alle prester (1.Pet 2,5 og 9). Burde ikke det da tilsi at vi også skulle holde oss borte fra alkohol? Slik at vi kan utføre vår prestatjeneste vel, gjennom tilbedelse og et stadig og nært fellesskap med Gud. Men også at vi kan utføre prestatjenestens utadrettede funksjon på en god måte.
- Til anstøt for min bror? Ef 5,18 og Ords 23,29-35. Bibelen forteller tydelig hva som skjer når mennesker blir beruset.
 - Ønsker vi at de kristne menighetene skal være trygge og alkoholfrie miljø?
 - Rom 14,21 og 14,13 snakker om ansvaret vi har for vår neste, for å ikke føre «vår bror» til fall.
 - 1-2 glass vin i uka bringer mennesker inn i faresonen for avhengighet. Forskere antar at det innenfor menighetsmiljøene er 20-30% som i større grad er arvelig disponert for å utvikle alkoholmisbruk.
 - Det handler ikke om å dømme, men om å ta vare på vår neste. Hvis vi vil utvikle og dyrke en avholdskultur i de kristne menighetene, så er det ikke en mur av forbud og fordømmelse, men en beskyttelsesmur for barn og unge, for de som er svake, og for de som er i nød.
- Gjennom kirkehistorien har de vekkeskristne ofte samtidig blitt en avholdsbevegelse.
- En ny avholdsbevegelse: I vesten ser vi i dag tegn til framvekst av en ny avholdsbevegelse, med røtter utenfor den kristne kirke. «Hvite uker», urbane trender, og et voksende politisk engasjement for å gjøre noe med det samfunnsproblemet som alkoholen er.
 - WHO (verdens helseorganisasjon) hevder at alkoholbruk er en av de tre viktigste risikofaktorene for dårlig helse og tidlig død i Europa. WHO sier at alkohol reduserer den globale levealderen like mye som tobakk.
 - Mer enn 10% av voksne nordmenn har et skadelig forbruk av alkohol. Ca. 100.000 voksne rammes hvert år i Norge av vold fra berusede personer. Minst like mange barn utsettes for omsorgssvikt på grunn av foreldrenes drikking.

Spørsmål/problemstillinger å jobbe med (velg ett eller flere):

- Kan det tenkes at vinen Jesus laget under bryllupet i Kana var alkoholfri?
- Da Jesus innstiftet nattverden, var brødet usyret. Hvis dette er et symbol på det rene offeret Jesus snart skulle bli, er det da logisk at vinen som skulle symbolisere Jesu rene offerblod, kan ha vært gjæret?
- Kan årsaken til at holdningen til alkohol i kristne miljø endrer seg, være at det mangler noe annet? Eller at selvsentring og egen nytelse blir satt foran det å leve et liv til Guds ære?
- Hvis vi skal ta Rom 14 på alvor, når er da greit å drikke alkohol? Når kan vi risikere å føre «vår bror» til fall?